

YRITTÄJYYDELLÄ
KILPAILUKYKYINEN
EUROOPPA

**Suomen Yrittäjien
EU-vaaliohjelma 2024-2029
(lyhyt versio)**

Yrittäjät

SISÄLLYS

PK-YRITYKSET LUOVAT VAURAUTTA JA HYVINVOINTIA EU:HUN	3
SISÄMARKKINAT TOIMIMAAN TÄYDELLÄ POTENTIAALILLAAN	3
YRITTÄJÄT ODOTTAVAT LAADUKASTA JA KILPAILUKYKYÄ VAHVISTAVAA SÄÄNTELYÄ	4
ONNISTUNUT KULUTTAJASÄÄNTELY JA STANDARDISOINTI VAHVISTAVAT LUOTTAMUSTA	4
TYÖLLISTÄMISEN HELPOTTAMINEN EU:N STRATEGISEKSI TAVOITTEEKSI	5
OSAAMISTA YRITYKSISSÄ VAHVISTETTAVA	6
EU:N ON PANOSTETTAVA OMIIN VAHVUUKSIINSA	6
VENÄJÄN HYÖKKÄYSSOTA JA UKRAINAN JÄLLEENRAKENNUS	7
DIGIVIHREÄ SIIRTYMÄ ONNISTUU YRITYSTEN AVULLA	7
HYVINVOINTIA METSISTÄ	8
SAAVUTETTAVUUS ON ELINKEINOELÄMÄLLE ELINTÄRKEÄÄ	8
PK-YRITYKSET DIGITALISAATIO- JA INNOVAATIOKEHITYKSEN KESKIÖSSÄ	8
TERVE TALOUS LUO EDELLYTYKSET KESTÄVÄLLE KASVULLE	9
TOIMIVAT RAHOITUSMARKKINAT KIRITTÄVÄT KASVUA	9
TAVOITTEENA OIKEUDENMUKAINEN JA TEHOKAS KASVUUN KANNUSTAVA VEROTUS	9
APUA TALOUSVAIKEUKSISSA OLEVILLE YRITYKSILLE	10
EU-ASIAT KESKIÖÖN MYÖS KOTIMAASSA	10

Yrittäjyydellä kilpailukykyinen Eurooppa

Pk-yritykset luovat vaurautta ja hyvinvointia EU:hun

» Yrittäjät haluavat kilpailukykyisen, yrittäjä- myönteisen ja hyvinvoivan Euroopan unionin

EU:n oltava on vahva kansainvälinen toimija ja tavoitehakuinen sisämarkkinoiden vahvistaja, joka luo hyvinvointia Eurooppaan ja turvallisuutta maailmalle. EU:n tulee kyetä kääntämään Euroopan talouden kilpailukyky kasvuun. Eurooppalaisten pk-yritysten maailmanlaajuisen kilpailukykyyn palauttamiseksi ja kestävyuden takaamiseksi tulee turvata kilpailukykyinen resurssien, ammattitaitoisen työvoiman ja rahoituksen saatavuus. EU:n täytyy varmistaa sisämarkkinoiden ja kansainvälisten kauppasääntöjen tarjoamat tasapuoliset toimintaedellytykset, kehittää yrittäjyyttä, liiketoimintaa ja sijoittamista edistävää sääntelyä ja verotusta EU:ssa sekä edistää vakaata makrotaloudellista ympäristöä.

Sisämarkkinat toimimaan täydellä potentiaalillaan

1. Sisämarkkinamme voivat toimia optimaalisesti vain, jos pk-yritykset menestyvät

EU:n tulee laatia tulevalle toimikaudelleen kunnianhimoinen suunnitelma sisämarkkinoiden yhtenäisyyden ja toimivuuden syventämiseksi. Jäljellä olevia liiketoiminnan esteitä palvelu- ja rahoitusmarkkinoilla tulee tutkia huolellisesti ja poistaa.

Mitä yhdenmukaisemmin lainsäädäntö on toimeenpantu sisämarkkinoilla ja mitä laadukkaampia standardeja EU:ssa asetetaan, sitä parempi se on yritysten kannalta. Sisämarkkinan tulisi pyrkiä yrityksiä koskevan lainsäädännön osalta yhä vahvemmin aidosti yhte-näiseksi, kuten englanninkielinen termi Single Market tarkoittaa. Sisämarkkinalainsäädännön perustana tulee olla "pienet ensin" ja "vain kerran" -periaatteet.

Yrittäjät odottavat laadukasta ja kilpailukykyä vahvistavaa sääntelyä

2. Stoppi ylisääntelylle, pienten yritysten voitava täyttää vaatimukset

Pk-yritysten kilpailukyky tulee varmistaa niin unionin sisämarkkinoilla kuin ulkomarkkinoillakin, ettei unionin houkuttelevuus investointikohteena vaarannu. Yrityksiä ei tule ylisäännellä kuoliaaksi hyvää tarkoittavalla sääntelyllä.

» Lainsäädännön toimeenpanolle tulee antaa aikaa ennen uuden valmistelua

EU:ssa on tehty uraauurtavaa ilmasto-, digitalisaatio- ja vastuullisuussääntelyä. Nyt on tärkeää varmistaa, että nykyinen ja tuleva lainsäädäntö vastaa tarkoitustaan, jotta EU voi parantaa kilpailukykyään. Yrityksille tulee antaa hengitystilaa, jotta ne voivat huolellisesti toimeenpanna uudistettua EU-lainsäädäntöä. Lainsäädäntöä tulee myös rohkeasti tarkistaa ja purkaa, jos se ei vastaa tarkoitustaan.

3. Ymmärrettävä ja ennakoitava sääntely kannustaa yrittäjyyteen

EU-sääntelyn on oltava tarkoituksenmukaista, yksiselitteistä ja ymmärrettävää. Lähtökohtana täytyy olla yrittäjien ja kansalaisten todellisiin tarpeisiin vastaaminen. Eurooppalaisten yritysten yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi EU-lainsäädäntö ei saa jättää tulkinnanvaraa eri maiden jäsenvaltioille ja viranomaisille. Lisäksi olisi vältettävä yrityksiin kohdistuvan lainsäädännön muuttamista liian usein.

4. Unionin pitää keskittyä isoihin asioihin

EU:n on oltava iso isoissa ja pieni pienissä asioissa. EU:n tulee keskittyä niihin asioihin, jotka voidaan hoitaa tehokkaammin unionin kuin yksittäisten jäsenvaltioiden toimesta. Tämän toissijaisuusperiaatteen tarkkarajaisempi noudattaminen mahdollistaa unionille paremmat resurssit keskittyä niihin painopisteisiin, joilla se pystyy tuottamaan eniten lisäarvoa kansalaisille ja yrityksille.

5. Pienyrittäjästrategialla katse mikroyrityksiin

Laaja-alaiset, kaikkiin pk-yrityksiin kohdistuvat EU-strategiat ja toimenpideohjelmat eivät aina pysty tarjoamaan ratkaisuja pienimpien yritysten tarpeisiin. Mikroyritykset ovat eurooppalaisen yrityskehityksen suurin joukko ja ansaitsevat räätälöityjä toimenpiteitä, jotka kannustavat niitä kasvuun. EU:n tulisikin luoda oma pienyrittäjien toimintaohjelma.

6. Yrittäjät toivovat lainsäätäjiltä huolellista pk-yritysvaikutusten arviointia

Säädäntötyössä on huomioitava vaikutukset pieniin yrityksiin koko lainsäädäntöprosessin ajan ja selvitettävä ne huolellisesti pk-yritys- ja kilpailukykytestien avulla. Tehdyn vaikutusarvioinnin tulee vaikuttaa tehtäviin lainsäädäntöratkaisuihin.

Myös Euroopan parlamentin ja jäsenmaiden neuvoston tulee tehdä vaikutusarviointeja muutosesityksistä, joilla muutetaan olennaisesti komission alkuperäistä esitystä. Lisäksi lainsäädäntöprosessin loppuvaiheessa voi olla tarpeen tehdä tiivis vaikutusarvio siitä, tuleeko toimielinten välinen neuvottelu lopputulos saavuttamaan komission sille asettamat todelliset tavoitteet.

7. Pienet ensin ja vain kerran -periaatteet pitää laittaa toteen

Yrityksiin kohdistuvaa taakkaa ja kustannuksia tulee hillitä kunnianhimoisesti. Pienten yritysten sulkemisen lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle ei tule olla automaatio, vaan EU-lait tulee kirjoittaa niin, että ne olisivat helposti sovellettavissa myös pienimmissä yrityksissä. Ne tulee olla suunniteltu pienet ensin ja vain kerran -periaatteiden mukaan. On varmistettava myös, että mikro- ja pk-yritykset selviytyvät sääntelystä aiheutuvista epäsuorista velvoitteista.

8. Yritykset ja markkinat valitsevat toimivimmat teknologiat, ei EU

Markkinat ja niillä toimivat yritykset innovoivat parhaat ratkaisut. EU-sääntelyn on jätettävä tilaa näille ratkaisuille ja siksi sen tulee noudattaa paikka- ja teknologianeutraaliuden periaatteita. Teknologianeutraaliudella tarkoitetaan periaatetta, jossa politiikkatoimet eivät suosi tai estä tiettyjä teknologioita vaan erilaiset ratkaisut voivat kilpailulla tasapuolisesti keskenään. EU-sääntelyn tulee tukea kasvua, kestävä kehitystä sekä teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoimintamallien käyttöönottoa.

Onnistunut kuluttajasääntely ja standardisointi vahvistavat luottamusta

9. Unionin kuluttajasääntelyä tulee tasapainottaa ja yksinkertaistaa

EU:n kuluttajapolitiikka ja -sääntely on tärkeä elementti sisämarkkinoiden toimivuuden turvaamisessa. Kuluttajamenot muodostavat yli puolet EU:n taloudesta. Onnis-

tunut kuluttajasääntely vahvistaa kuluttajien luottamusta sisämarkkinoihin ja sen toimijoihin ja edistää talouskasvua.

EU:n kuluttajasääntely muodostaa kuitenkin valitettavan monimutkaisen kokonaisuuden oikeuksia ja velvollisuuksia. Kuluttajaoikeuden pääasiallinen sääntelykohta eli kuluttajakaupassa toimiva elinkeinonharjoittaja jää liian vähälle huomiolle.

Toimivat sisämarkkinat tarvitsevat tasapainoista sääntelyä, joka ottaa huomioon kaikkein pienempien yritysten aseman ja mahdollisuuden toimia markkinoilla.

10. Mikro- ja pienyritykset voidaan tiedoiltaan ja taidoiltaan rinnastaa kuluttajiin

Suurin osa yrityksistä on mikro- ja pienyrityksiä, jotka voidaan tiedoiltaan ja taidoiltaan rinnastaa kuluttajiin. Tällainen sopimuskumppaneiden suhde on lähtökohtaisesti tasapainoisempi. Sen tulisi näkyä kuluttajasääntelyn tasapainossa. Kuluttajan ja yrittäjän lakisääteiset oikeudet ja velvollisuudet ovat nyt epätasapainoisia, jolloin pienyritysten kantokyvyn rajat tulevat nopeasti vastaan. Riskinä on, että kuluttajan asema heikentyy, kun vaihtoehtoja tarjoavia yrityksiä poistuu raskaiden velvoitteiden vuoksi markkinoilta.

11. Samat säännöt myyntikanavasta riippumatta

Kuluttajasääntelyn tulisi olla yrityksille aiheutuvan hallinnollisen taakan yksinkertaistamiseksi ja vähentämiseksi mahdollisimman paikka- ja teknologianeutraalia. Jos samat säännöt koskettavat kaikkia myynti- tai ostokanavasta riippumatta, pääsevät pk-yritykset hyödyntämään verkkokaupan tarjoamaa kansainvälistymis- ja kasvupotentiaalia nykyistä paremmin.

12. Standardit vahvistavat kilpailukykyä

Yhdenmukaistetut eli harmonisoidut standardit ovat eurooppalaisia standardeja, joita käyttämällä yritys voi osoittaa, että sen tuotteet tai palvelut täyttävät EU-lainsäädännön vaatimukset. Monilla aloilla käytännön liike-elämässä standardien noudattamisesta on todellisuudessa muodostunut edellytys liikesuhteelle.

Yritysten ja EU:n maailmanlaajuisen kilpailukyvyn varmistamiseksi tulee unionin edistää johdonmukaisesti EU:n standardointia koskevaa strategiaa vuodelta 2022 ja varmistaa unionin johtava asema maailmassa laadukkaiden standardien laatimisessa.

13. Pk-yritykset mukaan luomaan standardeja

Mikro- ja pk-yritykset kohtaavat vahvoja ja erityyppisiä haasteita suhteessa standardeihin. Pk-yritykset edustavat 99,8 prosenttia kaikista Euroopan yrityksistä, joten on tärkeää varmistaa, että standardit soveltuvat niille. Pk-yritysten näkemykset, huolet ja tarpeet tulee ottaa huomioon kaikilla standardointia koskevilla neuvottelutasoilla.

Pk-yritysten intressien huomioimiseksi on vahvistettava ja varmistettava riittävin resurssien pk-yritysten osallistuminen standardointiprosessiin.

Työllistämisen helpottaminen EU:n strategiseksi tavoitteeksi

» Pk-yritysten on oltava edustettuna EU:n työ- ja sosiaalilainsäädännön valmistelussa

Keskimäärin eurooppalaisissa yrityksissä on viisi työntekijää. Onkin tärkeää, että valmistelussa kuullaan laajasti EU:n työmarkkinaosapuolia ja edustettuna on riittävästi myös pk-yrityksiä.

Työmarkkinoita koskevaa eurooppalaista ylisääntelyä on vältettävä. EU:n työ- ja sosiaalilainsäädännössä on pyrittävä yleisluonteisempaan ja tavoiteluonteiseen sääntelyyn yksityiskohtaisten sääntöjen luomisen sijaan. Jäsenvaltioille on jätettävä liikkumavaraa toteuttaa uudistuksia työmarkkinoilla.

14. Työ- ja sosiaalilainsäädännöllä tähdättävä uuden työn luomiseen

Lainsäädännön on oltava joustavaa, jotta työnantajien ja työntekijöiden tarpeet voidaan huomioida jäsenvaltioiden käytäntöihin soveltuvalla tavalla. Suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatetta on kunnioitettava. EU:n on myös tarpeen vaatiessa otettava käyttöön pieniä yrityksiä koskevia erityyssäännöksiä ja/tai kevyempää sääntelyä.

Kaiken työ- ja sosiaalilainsäädännön on tähdättävä kasvun ja uuden työn luomiseen ja sen on perustuttava uskottavaan arvioon sääntelyn vaikutuksista. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava vaikutukset myös työnantajina toimivien pk-yritysten asemaan.

15. Eurooppalaista ohjausjaksoa on kehitettävä

Eurooppalaista ohjausjaksoa on kehitettävä kannustamaan jäsenvaltioita tekemään uudistuksia sosiaalista ulottuvuutta, kuten sosiaaliturvaa ja työmarkkinoita kos-

keviin kansallisiin järjestelmiin. Ohjausjakso ja maakoh-
taiset suosituksukset mahdollistavat rakenteellisten uudis-
tusten toteuttamisen niin, että kansallisten järjestelmien
erityspiirteet voidaan ottaa huomioon.

16. Työntekijöiden ja yrittäjien liikkuvuutta on sujuvoitettava

Työvoiman vapaan liikkuvuuden periaatteen mukaisesti
osaajien liikkuvuutta tulee edistää. EU:ssa tulisi varmis-
taa, että työntekijät ja yrittäjät ovat riittävän sosiaalitur-
van piirissä myös rajat ylittävissä tilanteissa.

17. Yrittäjyys edistää kotoutumista

Maahanmuuttajissa on paljon yrittäjäpotentiaalia ja
yrittäjyys edistää kotoutumista. Maahanmuuttajien yrit-
täjyyttä edistäviä palveluja tulee kehittää ja tukea myös
EU-tasolla.

Osaamista yrityksissä vahvistettava

18. Kasvu sekä digitaalinen ja vihreä siirtymä vaativat osaavaa työvoimaa

Pula osaavasta työvoimasta hidastaa kasvua ja vai-
keuttaa digitaalista ja vihreää siirtymää pk-yrityksissä.
Osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi EU:n
tulee houkutelaa päämäärätietoisesti osaajia myös kol-
mansista maista.

19. Osaamisen tunnistamista ja tunnustamista tulee kehittää

Osaamisen sisämarkkinoista tulee tehdä harmonisoi-
dummat, jotta liikkuvuus unionin sisällä ja sen ulkopuo-
lelta helpottuu. Tämä onnistuu kehittämällä osaamisen
tunnistamista ja tunnustamista.

20. Koulutuspolitiikasta kohti osaamispolitiikkaa

Koulutuspolitiikasta on siirryttävä kohti laajempaa
osaamispolitiikkaa ja nimitettävä tästä vastaamaan
eurooppalainen osaamiskomissaari. Osaamiskomissaari
voi vahvistaa yhteyttä työelämän ja koulutuksen välillä,
laajentaa työssä tapahtuvan oppimisen tarjontaa ja
mahdollisuuksia sekä varmistaa, että oppijoiden taidot
vastaavat yritysten tarpeita.

21. Yrittäjän omaa osaamista on tuettava

Yrittäjien taitojen parantaminen halki yrittäjätaipaleen

vahvistaa yrityksen kilpailukykyä ja asiakastytyväisyyt-
tä. Yrittäjien osaamista voidaan täydentää yrittäjyyskou-
lutuksella, mentoroinnilla ja saavutettavien oppimistyo-
kalujen kuten verkkokoulutusten avulla.

22. Omistajanvaihdokset keskiöön

Yrittäjiä eläköityy lähivuosina paljon kaikkialla Euroopas-
sa. Yrityksen omistajanvaihdoksiin ja yrityskauppoihin
liittyviä taitoja tulee edistää startup-taitojen rinnalla
sekä nuoremmalla ostavalla että vanhemmalla luopu-
valla sukupolvella, jotta yrittäjän elämäntyölle saadaan
oikea hinta. Omistajanvaihdosten tukemiseksi Euroopan
komission tulee myös päivittää suosituksensa omistajan-
vaihdoksista.

23. Enemmän innovaatiohankkeita pk-yrityksille

EU:lla on tärkeä rooli eurooppalaisen tutkimus- ja inno-
vaatioyhteistyön edistäjänä ja yritykset ovat keskeinen
osa tutkimus- ja innovaatioekosysteemejä. EU:n tulee
jatkossa lisätä EU-innovaatiohankkeiden saavutetta-
vuutta pk-yrityksille. Myös EU-ohjelmat, kuten Horisontti
Eurooppa-ohjelma, on valjastettava paremmin pk-yritys-
ten palvelukseen.

EU:n on panostettava omiin vahvuuksiinsa

24. EU:n tulee vahvistaa strategisia kumppanuuksia ja varautua kriiseihin

Euroopan unionin strategisen autonomian on perus-
tuttava EU:n omien vahvuuksien kehittämiseksi, reilulle
kilpailulle sekä maailmantalouteen osallistumiselle. EU:lla
on oikeus suojautua epäreilulta kaupalta ja kolmansien
maiden toimilta, mutta strateginen autonomia ei saa
tarkoittaa peiteltyä protektionismia.

25. EU:n huoltovarmuus varmistettava

EU:n tulee huolehtia kokonaisvaltaisesta huoltovarmuu-
desta erityisesti kriittisten materiaalien kuten lääkeainei-
den ja puolijohteiden osalta. Samaan aikaan on varmis-
tettava, etteivät toimenpiteet ole ristiriidassa Euroopan
kestävän globaalien kilpailukykyyn kanssa pitkällä aikavä-
lillä.

26. Reilua kilpailua ei saa rapauttaa EU-valtiontukisääntöjä murentamalla

Avoimet ja kilpaillut sisämarkkinat, jotka toimivat tehok-
kaasti myös kriisitilanteessa, ovat EU:lle kansainvälinen

kilpailuvaltti. Kilpailuetua ei saa tuhota EU:n valtion-
talouspolitiikan perustavanlaatuisella muutoksella vasti-
neena lyhyen aikavälin kilpailukykyhaasteisiin. Reilut ja
tasapuoliset valtiontukisäännöt ovat koko EU:n etu.

Venäjän hyökkäyssota ja Ukrainan jälleenrakennus

» EU:n pitää tukea Ukrainaa koko sodan ajan ja jälleenrakentamisessa sodan jälkeen

Ukrainan jälleenrakentaminen tulee olemaan valtava
urakka ja edellyttämään massiivisia rahoitustoimia
EU:ssa ja maailmanlaajuisesti. Suomella ja suoma-
laisilla pk-yrityksillä on paljon osaamista, jota tulee
hyödyntää Ukrainan jälleenrakennuksessa.

27. EU-laaantumiseen on valmistauduttava

Tulevina vuosina on valmistauduttava EU-laaantumiseen.
EU-rakenteet on järjestettävä niin, ettei mahdol-
linen laajentumiskierros vaikeuttaisi eurooppalaista
päättöksentekoa tai vaarantaisi eurooppalaisia arvoja.

Digivihreä siirtymä onnistuu yritysten avulla

28. Kestävä teollisuuspolitiikka edellyttää ennakoitavaa sääntely-ympäristöä

Kestävä teollisuuspolitiikka edellyttää, että EU:ssa on
ennakoitava ja yksinkertaistettu sääntely-ympäris-
tö, nykyistä nopeampi ja riittävä rahoituksen saanti
sekä osaavaa työvoimaa saatavilla. Vain näin kyetään
edistämään Euroopan strategista riippumattomuutta
varmistamalla häiriönsietokykyiset toimitusketjut.
Samaan aikaan on ensiarvoisen tärkeää, että EU säilyy
avoimena kansainväliselle kaupalle ja investoinneille.

29. Teollisuuspolitiikan tulee olla markkinaehtoista ja teknologianeutraalia

Hiilineutraalin teollisuuden toteutumisen vaatima uu-
distuminen ja tulevaisuuden kilpailukyky edellyttävät
investointeja uuteen teknologiaan sekä monipuolisten,
sektorirajat ylittävien liiketoiminta- ja innovaatioeko-
systemien kehittämiseen. Onnistuakseen kestävä
teollisuuspolitiikan tulee perustua markkinaehtoiseen
ja teknologianeutraaliin lähestymistapaan, jossa mark-
kinalle annetaan mahdollisuus hakea tehokkaimpia
ratkaisuja.

30. Selkeät, laadukkaat ja nopeat hallinnolliset menettelyt kestävä teollisuuspolitiikkaa

Erilaiset kokeilut, pilotoinnit ja sääntelyn testiympäristöt
ovat keskeisessä roolissa uusien teknologioiden kehittämi-
sen ja käyttöönoton vauhdittajana. Samaan aikaan julkisilla
hankinnoilla ja niiden oikein suuntaamisella on keskeinen
merkitys kestävä teollisuuspolitiikan edistämiseksi.

On tärkeää tarkastella kokonaisvaltaisesti teollisuuden
tarvitseman puhtaan energian tuottamisessa tarvittavaa
teknologiaa, sen kehittämistä ja valmistamista. Ratkai-
suja tulee hakea tavoilla, jotka uudistavat teollisuutta
sekä vääristävät vähiten sisämarkkinoiden toimintaa ja
kilpailua.

31. Pk-yrityksillä keskeinen rooli kiertotaloudessa ja ilmastomuutoksen torjunnassa

Siirtymä kohti kiertotaloutta on tärkeä osa ilmastoin-
muutoksen ja luontokadon hillintää. EU voi ilmasto- sekä
tutkimus- ja innovaatiopolitiikallaan vauhdittaa siirtymää
kohti vähähiilistä taloutta ja edistää globaalia edelläkävijyyttä
vähäpäästöisissä ratkaisuissa.

Resurssitehokkuuden sekä jätteiden ja materiaalien kier-
rätyksen edistäminen luo yrityksille uusia liiketoiminta-
mahdollisuuksia ja samalla siirrytään kohti kestävämpää
taloutta.

32. Yritykset tarvitset riittävästi edullista ja puhdasta energiaa

EU:n riippuvuutta fossiilienergiasta on vähennettävä entisestään.
Päästöttömien energialähteiden asema osana kokonaisuutta on
varmistettava teknologianeutraaliuden periaatteita noudattaen.
Tuuli- ja aurinkovoiman lisäksi myös ydinvoiman asema
puhtaana ja kestävä energia-
muotona on varmistettava.

33. Päästökaupan tulee olla ilmastopolitiikan ensisijainen ohjauskeino

Päästövähennykset tulee toteuttaa kustannustehokkaasti ja
oikeudenmukaisesti. On vältettävä kansantaloudelle ja
yrityksille koituvia turhia kustannuksia.

34. Luontopääoma huomioon taloudellisessa päätöksenteossa

Luontokadon torjunnasta ja ennallistamisesta pitää saada
asianmukainen korvaus. Ekosysteemien heikkenemistä tulisi
ehkäistä ekologisella kompensatiolla ja luontopääoman
hinnoittelulla.

35. Maatalouspolitiikka tulos- ja ympäristöperusteiseksi

Tukijärjestelmän tulee palkita tuottavuudesta sekä luonnon ja sen tarjoamien ekosysteemipalvelujen vahvistamisesta ja ylläpitämisestä. Maatalouden toimijoiden tulee saada riittävä korvaus yhteisen hyvän tuottamisesta.

Hyvinvointia metsistä

36. Metsät ovat tärkeä osa vihreää siirtymää sekä bio- ja kiertotaloutta

Metsien monipuolinen käyttö metsäisissä jäsenmaissa mahdollistaa uusien innovaatioiden, tuotteiden ja palveluiden kehittämisen sekä työllisyyden ja hyvinvoinnin kasvun. Tästä hyötyy koko Euroopan unioni.

Muuttuneessa metsäalan toimintaympäristössä tarvitaan EU-tason toimia, joilla tuetaan yksityisiä metsänomistajia ja alan vihreää siirtymää. Suomen tulee jatkossakin osallistua aktiivisesti, aloitteellisesti ja ennakoivasti EU:n metsiä koskevaan päätöksentekoon.

37. Metsissä huomioitava kansalliset erityisolosuhteet

Jäsenmaat tarvitsevat riittävästi metsien hoitoon ja käyttöön liittyvää liikkumavaraa. EU:n rooli on tukea jäsenmaita yhteisten ilmasto- ja biodiversiteettivoitteiden saavuttamisessa sekä metsien kestävän hoidon edistämisessä. EU voi myös edistää metsien käyttöä koskevan tiedon jakamista ja parhaita käytäntöjä.

Saavutettavuus on elinkeinoelämälle elintärkeää

38. Liikennepolitiikkaa teknologianeutraalisti

Teknologianeutraaliuden tulee olla keskeinen liikennepolitiikan periaate. Sähköistymistä on hyvä edistää, mutta EU:n liikennepolitiikassa tulisi huomioida myös muut käyttövoimat ja päästövähennyskeinot.

Energiaverodirektiivin uudistustyössä on varmistettava, että bensiinin ja dieselöljyn verokohtelua ei yhtenäistetä. Direktiivin tulee jatkossakin mahdollis-

taa ammattidieseljärjestelmä. Suomen maantiekuljetuksissa käytetään erityyppisiä raskaita ajoneuvoja enemmän kuin useimmissa muissa Euroopan maissa, mikä pitää huomioida sääntelyssä.

39. EU:n mahdollisuuksia hyödynnettävä suomalaisen liikenneinfran vahvistamiseen

Suomen tulee saada nykyistä paremmin EU-rahoitusta liikenneinfranhankkeisiin. Tällä hetkellä EU-rahoitus kohdistuu vahvasti raideinfraan. Yrittäjille olisi tärkeää, että rahoitusta voisi saada myös muihin elinkeinoelämälle tärkeisiin tiehankkeisiin.

Venäjän hyökkäyssota on heikentänyt Suomen logistista asemaa monella tavalla. Tulevina vuosina on entistä tärkeämpää vahvistaa Suomen logistisia yhteyksiä länteen ja hyödyntää tässä EU-instrumentteja.

Pk-yritykset digitalisaatio- ja innovaatiokehityksen keskiössä

40. EU-rahoituksen hakeminen helpommaksi

Vaikka Horisontti Eurooppa -ohjelmaa on viime vuosina kehitetty vastaamaan myös pk-yrityksien tarpeisiin, rahoituksen hakeminen on edelleen työlästä. Sen ja Digitaalinen Eurooppa -rahoitusohjelmien resurssit ja hakuprosesseja pitää edelleen kehittää saavutettavimmiksi pk- ja start up -yrityksille.

41. Panostetaan pk-yritysten digiosaamiseen

Digitaalinen Eurooppa -ohjelman resurssit tulee jalostaa pk-yrityksien teknologiseen kehitykseen ja digitaalisten työkalujen käyttöönottoon. Menestyksikkäiden digitaalisten innovaatiokeskittymien (European Digital Innovation Hub, EDIH) tulee saada jatkorahoitusta ja laajentua useamman pk-yrityksen verkostoiksi.

42. Innovaatioekosysteemien rakennusvaatii pk-yritykset mukaan

Innovaatioekosysteemeillä on keskeinen rooli uusien innovaatioiden ja kasvun luomisessa. Niissä kehitetään innovaatiota, tuotteita ja palveluita tiiviissä yhteistyössä yritysten, tutkimuksen, julkishallinnon ja kolmannen sektorin kanssa. Innovaatioekosysteemien rakentamiseen ja kehittämiseen tulee ottaa mukaan alueelliset pk-yritykset. Pk-yritykset ovat alueellisen kehityksen keskiössä.

Terve talous luo edellytykset kestäväälle kasvulle

43. Suomen edun mukaista on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua

Euroopan unionin jäsenmaiden harjoittama talouspolitiikka vaikuttaa suuresti sisämarkkinoiden toimintaan. Huonosti koordinoitun talouspolitiikan seuraukset on nähty erilaisissa kriiseissä.

Talous- ja rahaliitto EMU:ssa EU-maat koordinoivat talouspolitiikkaansa eurooppalaisen ohjauksen avulla. Nykyinen ohjausjärjestelmä ei ole kuitenkaan toiminut toivotulla tavalla, joten komissio antoi huhtikuussa 2023 lainsäädäntöehdotuksia, joiden avulla pyritään vahvistamaan julkisen velan kestävyttä ja edistämään kestävä ja osallistavaa kasvua EU:ssa.

Suomi on hyötynyt EMU-jäsenyydestä. Se on vakauttanut toimintaympäristöä suomalaiselle yritystoiminnalle ja edesauttanut talouskasvun ylläpitämistä ja hyvinvoinnin rakentamista. Suomen tulee aktiivisesti osallistua EMU:n kehittämiseen ja varmistaa, että sääntöjen tulee aiempaa selvemmin ohjata jäsenmaita velkakestävyteen.

44. Rahaliiton rakenteet ovat uudistettava

Talous- ja rahaliiton kehittäminen on yksi EU:n keskeisimmistä hankkeista. Tavoitteena on saada aikaiseksi uudistus, joka edistää terveen talouspolitiikan toteuttamisessa kaikissa EU-maissa. Samaan aikaan tulee mahdollistaa jäsenmaiden tarvittavat investoinnit vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamiseksi.

45. Jäsenvaltioilla vastuu talouspolitiikastaan

EU:ssa tarvitaan hyvää kriisien ennaltaehkäisyä ja tehokasta kriisinhallintaa. Tämä voi edellyttää integraation syventämistä, mutta ei saa tarkoittaa rajoittamatonta yhteisvastuuta. Jatkossakin talouspolitiikan sääntökehikon lähtökohdaksi tulee olla jäsenvaltioiden vastuu talouspoliittisista päätöksistään.

Toimivat rahoitusmarkkinat kirittävät kasvua

46. Pienet ja keskisuuret yritykset tarvitsevat pankkirahoitusta

Toimiva rahoitusjärjestelmä on yhteiskunnan perusasioi-

ta. Euroopan yritysrahoituksessa pankkirahoituksen rooli on suuri ja kasvaa, mitä pienemmistä yrityksistä on kyse. Rahoitusjärjestelmän toimivuutta voidaan parantaa pankkiunionin loppuun saattamisella ja havaittujen puutteiden korjaamisella.

47. Vakavaraisuus- ja maksuvalmiussäätelyä korjattava

Tehokas riskien hajauttaminen on toteutettavissa pankki- ja pääomamarkkinoiden kautta. Kestävän kasvun kannalta on välttämätöntä korjata pankkien vakavaraisuus- ja maksuvalmiussäätelyä siten, että pankit kykenevät rahoittamaan asiakkaita riittävästi. Vakavaraisuussäätelyä tulee muuttaa valtoriskien osalta niiden todellisia riskejä vastaaviksi. Yhteiseen talletussuojaan voidaan edetä vasta, kun pankkisektorin riskejä saadaan merkittävästi vähennettyä.

48. Sääntelyn vaikutukset asiakkaisiin arvioitava

Finanssikriisin jälkeen pankkien sääntelyä on lisätty ja muutettu ilman kattavaa vaikutusarviointia. EU-rahoitussäätelyä kehitettäessä tulee ennen kaikkea arvioida vaikutuksia asiakkaisiin. Pk-yritysten tulee saada jatkosakin rahoitusta kohtuulliseen hintaan.

49. Kestävyysluokitus ei saa uhata rahoituksen saatavuutta

Kestävän rahoituksen avulla ohjataan sijoittajien varallisuutta kestävä kasvun hankkeisiin. Kestävän rahoituksen raportoinnin hallinnollinen taakka ei saa kasvaa sellaiseksi, että se rajaa kriteerit täyttäviä pk-yrityksiä pois rahoituksen piiristä.

Tavoitteena oikeudenmukainen ja tehokas kasvuun kannustava verotus

50. Kansainvälinen minimiverosäätelyn uudistus ei saa vaarantaa kilpailukykyä

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD:n laatimien konserniyhtiöiden globaaliminimiverotussäätöjen toimeenpano EU:ssa merkitsee toteutuessaan historiallista verouudistusta Euroopassa. On tärkeää varmistaa, ettei se huononna eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä.

51. Suomen on oltava kriittinen päätöksentekomenettelyjen muuttamiseen verotusasioissa

Suunnitelmat yksimielisyyksivaatimuksen muuttamisesta

määräenemmistöpäätöksenteoksi EU:n veroasioissa merkitsisivät käytännössä suurten jäsenvaltioiden vaikutusvallan kasvua pieniin jäsenvaltioihin verrattuna. Siksi Suomen näkökulmasta on perusteltua suhtautua tähän ehdotukseen kriittisesti. Muutokset päätöksentekomenettelyissä saattavat johtaa verotulojen siirtyminen suurempiin jäsenvaltioihin, joka ei olisi Suomen edun mukaista.

52. Arvonlisäverotuksen uudistamisessa pk-yritykset huomioon

Euroopan komission ehdotuksilla arvonlisäverosäännöiksi digiaikana (ViDA-paketti) pyritään edistämään digitalisaatiota, yksinkertaistamaan alv-menettelyjä hallinnollisen taakan keventämiseksi sekä torjumaan petoksia nykyistä tehokkaammin. Arvonlisäverojärjestelmän uudistamisessa on varmistettava, että järjestelmä toimii pk-yritysten näkökulmasta. Yksinkertaistettujen arvonlisäveromenettelyiden kohdentaminen pk-yrityksille on jatkossakin tärkeää ja perusteltua yritysten kansainvälistymisen ja kasvun tukemiseksi sekä sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi.

Apua talousvaikeuksissa oleville yrityksille

53. Tehokkaasti apua maksukyvyttömyyteen

Taloustilanne yrityksissä on viime vuosina kiristynyt ja konkurssien määrä EU:ssa on ollut kasvussa. EU:n on taattava tehokkaat maksukyvyttömyysjärjestelmät, jotka houkuttelevat sijoittajia ja takaavat yrityksille halvempaa rahoitusta.

54. Talousvaikeuksissa saatava ajoissa tukea

Turhia konkursseja tulee välttää kehittämällä Early Warning -toimintamallia, joka varmistaa riittävän aikaisen avun yritykselle, joka on talousvaikeuksissa. Komission on varmistettava, että yrityksillä on mahdollisuus päästä avun piiriin eri EU-maissa.

55. Yrittäjän uuden alun esteet kartoitettava

Konkurssit kuuluvat yritystoiminnan riskeihin eikä niiltä voida koskaan täysin välttyä. EU-tasolla tulee tehdä lisätoimia yrittäjän uuden alun edistämiseksi ja toteuttaa kartoitus yrittäjän uuden alun esteistä EU-jäsenmaissa.

EU-asiat keskiöön myös kotimaassa

56. Suomalaisia kannustettava EU-urille

On tärkeää, että EU:n eri tehtävissä on mahdollisimman paljon suomalaisia, joilla on vahva tietämys siitä, miten eri päätökset voivat vaikuttaa Suomeen.

57. Vahvempaa EU-ennakkovaikuttamista

EU-ennakkovaikuttamisen kehittämisessä tulee siirtyä puheesta käytäntöön. Sidosryhmien osallistaminen tulee käynnistää jo siinä vaiheessa, kun komissio alkaa valmistella lainsäädäntöehdotusta, jotta voidaan jo luonnosteluvaiheessa identifioida Suomen kannalta tärkeitä uudistustarpeita ja toisaalta torjua muotoilut, jotka eivät sovellu Suomeen.

#euvaalit2024

#yrittäjät

Yrittäjät